

ZŠ Dolinský potok č. 1114/28
Kysucké Nové Mesto
www.zssulkovknm.edupage.org

číslo: 2 | ročník: 12 | december 2016

IN - SUL'KOVÁČIK

Týždeň s lektorom z USA (viac na str. 3)

+ Vyberáme pre vás:

Samuel Czambel	str. 2
Ako šiestaci dobyli Bratislavu	str. 4
Lesné zvieratká	str. 10
Sudoku	str. 12
TAJNIČKA	str. 15
a iné zaujímavé informácie...	

Zberatelia ľudových rozprávok

V prvom čísle sme vám predstavili Pavla Dobšinského. Ďalším zberateľom v poradí je Samuel Czambel.

Samuel Czambel

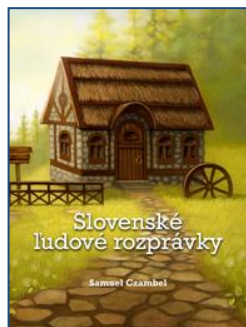
24. 08. 1856 Slovenská Lupča
18. 12. 1909 Budapešť

– pochádzal z roľníckej rodiny. Ľudovú školu vychodil v rodisku a začal sa učiť za stolára. Keď utrpel úraz, zobral ho k sebe do Budapešti jeho strýko filológ dr. Samo Czambel, ktorému pomáhal pri spracúvaní jazykového materiálu (1901 – 1905). Krátko pracoval ako úradník v rodisku a vo Zvolene. V roku 1913 sa stal účtovníkom filiálky Národnej banky v rodisku, neskoršie jej riaditeľom.

Venoval sa jazykovednej práci a vydal celý rad jazykovedných štúdií a prác. Jeho publikácie „Slovenský pravopis“ (1890) a „Rukoväť spisovnej reči slovenskej“ (1902) významne prispeli k ustáľovaniu spisovnej slovenčiny v oblasti pravopisu, hláskoslovia, tvaroslovia a skladby.

V roku 1906 vydal prvý zväzok plánovaného rozsiahlejšieho diela „Slovenská reč“, kde spracoval a uverejnil texty z východoslovenského regiónu, ktoré boli zachytené najmä v ľudových rozprávkach.

Patrí k najvýznamnejším zberateľom slovenských ľudových rozprávok. Pochádzajú najmä zo stredoslovenského a východoslovenského regiónu. Pri zápise sa snažil verne zachytiť prejav ľudových rozprávačov.

/Mgr. Katarína Halúsková/

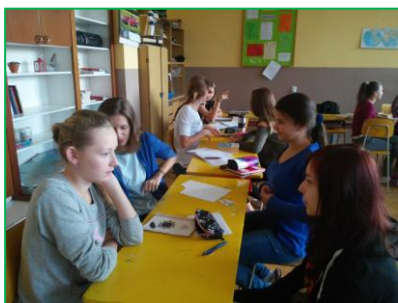
Týždeň s lektorom z USA

Počas týždňa od 7. – 11. novembra sa v našej ZŠ vo veľkom „spikovalo“. Zavítal k nám lektor z USA – Ray Sikorski a celý týždeň vyučoval anglický jazyk. Žiaci boli rozdelení do 2 skupín: mladší (4. a 6. roč.) a starší (6., 8. a 9. roč.). Každý skupine sa Ray venoval 3 hodiny denne po celý týždeň. Žiaci ocenili hlavne to, že nešlo len o také „obyčajné“ hodiny, ale Ray s nimi neustále komunikoval, podporoval ich a motivoval ku komunikácii. Deti boli nútené s ním konverzovať, klásť mu otázky a vysvetľovať rôzne veci a situácie. Hodiny boli plné dynamiky, zábavy, humoru, hier a aktivít. Žiaci sa hýbali, robili scény, riešili konkrétne životné situácie, napr. v obchode, na letisku, predstavovanie a zoznamovanie sa, moja budúca práca, vysnivaný dom, moje hobby, u lekára a pod.

Myslím si, že týždeň s lektorom bol pre žiakov veľkým jazykovým prínosom, zdokonalením rečových zručností, ale aj získaním väčšieho sebavedomia pri komunikácii s cudzincami. Dúfame, že žiaci po tejto skúsenosti nadobudli nielen pozitívny vzťah k cudzím jazykom, ale aj potrebu neustáleho zdokonaľovania sa.

Veríme, že v budúcom školskom roku sa tejto zaujímavej akcie zúčastnia aj žiaci z iných ročníkov. Už teraz sa tešíme!!!

/Mgr. Lenka Ponechalová/

Ako šiestaci dobyli Bratislavu

25. október 2016, čas overiť si v praxi šiestacké vedomosti z dejepisu, biológie, geografie, techniky či etiky v praxi. A nielen to. Rozšíriť si ich o nové poznatky.

Plní očakávaní sme nasadli do vlaku smer **Bratislava** hlavná stanica a električkou sme sa dostali do našej prvej zastávky - **Prírodovedného múzea**. Sídli v hlavnej budove Slovenského národného múzea a je jedným z najvýznamnejších prírodovedných európskych múzeí. Samozrejme, nezabudli sme si pripomenúť meno **Andreja Kmeťa**, slovenského národopisca, priekopníka archeológie na našom území a jedného zo zakladateľov Muzeálnej slovenskej spoločnosti. V krásnych priestoroch múzea sme prešli všetkými obdobiami vývoja života na zemi. A veru bolo sa na čo pozerat'! Od niektorých exponátov či informácií sme sa nevedeli odtrhnúť.

Od druhej zastávky nás delila prechádzka cez **staré mesto**. Čo sme videli a spoznali? Nábřežie Dunaja, Nový most (bývalý most SNP) aj s jeho povestnou reštauráciou UFO, starú budovu Slovenského národného divadla, na Hlavnom námestí Čumila, Schöner Náciho, Napoleona, Michalskú bránu, kráľovskú korunovačnú cestu, televíznu vežu na Kamzíku, budovu Slovenského rozhlasu v tvare obrátenej pyramídy, budovu Slovenskej akadémie vied, Bratislavský hrad. Zastavili sme sa aj pred Grasalkovičovým palácom a zistili sme, že pán prezident bol na Slovensku a veľmi dobre ho stráži prezidentská stráž. Chceli sme sa osviežiť aj vo fontáne Zem – planéta mieru pred prezidentským palácom, ale už sa asi naľakali prvých mrazíkov a fontána nebola pustená.

Prijemne unavení sme prišli do priestorov koľajiska prvej bratislavskej stanice parostrojnej železnice z 19. storočia Slovenského technického múzea **Múzea dopravy**, kde sme nevedeli, kam skôr pozrieť. Oboznámili sme sa so železničnou, cestnou i lodnou dopravou.

Na železničnej stanici v Kysuckom Novom Meste sme sa všetci šťastne vrhli do náručia svojich najbližších a v nasledujúcich dňoch sme si svoje poznatky utriedili a zistili sme, že sme si toho zapamätali oveľa viac, ako sme si mysleli.

/Mgr. Mária Zátoková/

Deň otvorených dverí v Žiline

V októbri 2016 naši žiaci z 9. B navštívili Gymnázium v Žiline. Prečo ho navštívili, čo ich v ňom zaujalo a hlavne, splnila táto návšteva svoj účel? Odovzdávame im slovo.

Kristínka Mlíchová

Škola je zameraná na francúzsky a španielsky jazyk, čiže ide o bilingválne gymnázium. Keďže je to prestížna škola, dostanú sa tam len žiaci, ktorí majú logické myslenie a majú jazykové schopnosti. Toto štúdium je o to ťažšie, že k normálnemu učivu pribudne nový jazyk. Obdivujem žiakov, ktorí túto školu navštevujú. Pôvodne som uvažovala o štúdiu v tejto škole, ale zistila som, že by to bolo pre mňa unavujúce a problémom by bolo hlavne dochádzanie, keďže sa aktívne venujem športu.

Anetka Tichá

Vybrala som sa tam, aby som zistila, ako to v takej škole funguje. Je to iná škola ako naše gymnázium, keďže sa tam učia v cudzom jazyku a vyučujú ich aj lektori. Ale dnes viem, že ba ma nebavila. Je veľmi náročná a myslím si, že nie veľmi užitočná, ak by som sa nechcela ďalej venovať francúzštine alebo španielčine. Nezostával by mi čas na krúžky a záľuby.

Ad'o Bielek

Už na prvý pohľad som vedel, že to nebude len taká škola. Zvonka celá presklená a vnútri obrovská chodba, kde žiaci sedeli a rozprávali sa. Zúčastnili sme sa dvoch vyučovacích hodín. Páčilo sa mi, že žiaci všetko vedeli, boli priateľskí. No nechcel by som tam študovať, pretože by som sa musel učiť a to by som ja nedal.

Martin Kapusta

Páčila sa mi budova a celkovo prostredie gymnázia, plus super bufet. Pre bilingválne gymnázium som sa rozhodol hlavne kvôli štúdiu cudzieho jazyka. Chcel by som neskôr v zahraničí pokračovať v štúdiu alebo nájsť si tam primeranú prácu. Pri bilingválnej forme štúdia zostanem, ale v Čadci, pretože v tomto meste trénujem.

Kristínka Stoláriková

Boli sme sa pozrieť na vyučovaciu hodinu v 1. A, kde učila francúzska lektorka. Veľmi ma upútal jej hravý spôsob učenia, pri ktorom som sa naučila zopár nových slovíčok aj ja. Jedna nevýhoda je, že táto škola je s 5-ročným štúdiom. Zo svojej jednodňovej návštevy som si domov odniesla pekné spomienky, nové skúsenosti a pozitívny pohľad na školu.

Jakub Ďurina

Bol som tam na dvoch hodinách u prvákov. Na prvej hodine bola slovenská učiteľka, bola v pohode, hodina prebiehala pokojne, možno mohla byť trochu záživnejšia. Celú hodinu sa rozprávali po francúzsky, čiže som ničomu nerozumel. Druhá hodina bola s francúzskou lektorkou. Hodina bola živšia. Môj dojem zo školy je dobrý. Myslím si, že

by som ju nezvládal.

Bolo by toho na mňa priveľa, nebavilo by ma učiť sa veľa nových slovíčok zo dňa na deň.

Natália Šilhárová

Navonok na mňa škola pôsobila dobrým dojmom a po príchode do nej sa to nezmenilo. Mne osobne sa viac páčilo na výuke francúzštiny. Keď sa na to pozerám s odstupom času, som rada, že som mala možnosť tam ísť. Určite budem nad niečím takýmto rozmýšľať.

/Pripravila Mgr. Mária Zátoková/

EXKURZIA do HVEZDÁRNE v Kysuckom Novom Meste

V pondelok ráno (14. 11.) si žiaci 5. ročníka nastúpili do dvojíc a vybrali sa na exkurziu do blízkej Kysuckej hviezdárne v KNM. Cesta k nej nám trvala iba chvíľočku. Privítala nás pani Sucháňová a odprezentovala nám krásny program o slnečnej sústave. Žiaci boli šikovní a pekne sa zapájali. Pozreli si aj výstavu minerálov a fotografií. Po prezentácii išla jedna skupina do kopuly, kde sa dozvedeli niečo o ďalekohľadoch a hviezdnej oblohe. Pani Vlčková nás upozornila aj na nočný Supermesiac. Žiaci si vyskúšali aj to, akú váhu by mali na tej-ktorej planéte. Druhá skupina medzitým riešila tematický kvíz. Potom sa žiaci vymenili. Neskôr sme sa presunuli do záhrady, v ktorej sme si pozreli maketu slnečnej sústavy i slnečné hodiny. Po skončení exkurzie sme sa vrátili opäť do školy.

Veľmi pekne ďakujeme za poučnú prezentáciu a tešíme sa na ďalšiu návštevu o rok.

/Mgr. Erika Mrňáková/

MIKULÁŠ

Ani tento rok sme v našej škole nezabudli osláviť sviatok sv. Mikuláša (6. 12.). Mikuláš nás aj so svojím sprievodom prišiel navštíviť počas tretej hodiny a my sme ho už netrpezlivo čakali na dolnej chodbe. Nezabudol nám priniesť aj darčeky – pre každú triedu veľký balík ovocia a iných dobrôt.

Počas adventu budeme vyzdobovať aj náš vianočný stromček želaní. Už sa tešíme, keď sa tri z nich naozaj splnia.

/Ing. Gabriel Horos/

Vianočný čas v nás...

História Vianoc

Slovo **ADVENT** pochádza z latinského ADVENTUS – príchod. Začiatky jeho slávania sa datujú od konca 4. stor. v Južnej Gálii a Španielsku. V Ríme sa spomína za pápeža Leva I. Veľkého v 5. stor. V 6. stor. bol už súčasťou cirkevných kalendárov, definitívnu podobu mal v 8. – 9. stor. História adventného venca siaha do 19. stor. do Hamburgu. Tamojší duchovný, ktorý zriadil pre opustené deti útulok, vyrobil drevený veniec s 24 sviečkami, 19 tenkými pre všedné dni a 4 hrubými pre štyri adventné nedele. Veniec bol od nepamäti prejavom úcty, radosti a víťazstva.

Štedrý deň

(Štedrý deň, Vilija, Vigilija, Kračun)

Na Štedrý deň (24. decembra) sa končí pôst. Postaví sa betlehem, spievajú sa koledy a zasadne sa k bohato prestretému stolu. Po období zdržanlivosti rozjímame a očakávame narodenie Ježiša Krista. Liturgicky sa Vianoce začínajú adventom. V noci z 24. na 25. decembra je polnočná svätá omša.

Betlehemy

Prvý písomne doložený živý betlehem (jasličky) vytvoril sv. František z Assisi, keď v r. 1223 v jaskyni v Grecciu v Taliansku dal do jasli dieťa a vedľa stáli Mária, Jozef, osol a vól. Do konca 18. stor. stavali betlehemy v kostoloch, po zákaze Jozefom II. ich stavali a vyrezávali doma.

Pieseň Tichá noc, svätá noc

Text najznámejšej vianočnej piesne napísal v roku 1816 kňaz Joseph Mohr v Lungau v Rakúsku ako báseň. Jeho prosbe – skomponovať k nej melódiu – vyhoveli organista Franz Xaver Gruher 24. decembra 1818 v Oberndorfe pri Salzburgu a Mohr pieseň zaradil do polnočnej omše v kaplnke tamojšieho kostola, kde mala úspech.

/red., zdroj: internet/

ZIMA

Zima je tu zas!
Prišla plná krás.
Priniesla nám sneh.
Do snehu pod' hned'!

Rýchlo sa pod' guľovať!
Budeš sa dobre hrať.
Postavíš si skryš
ako malá myš.

Vianoce budú iste!
Nikdy nie sú prísne.
Keď si darček rozbalíš,
veľmi sa mu potešíš.

/Autor básne: Ninka Kvetoslava Backová, 6. A/

/Namaľovala: Natálka Halúsková, 6. B/

Lesné zvieratká

Tento rok sme sa rozhodli, že do nášho časopisu zaradíme rubriku, v ktorej sa budeme venovať lesným zvieratkám. Prvým v poradí bol medveď hnedý a druhým je diviak lesný. ☺

Diviak lesný

Žije v celej južnej polovici Eurázie a v severnej Afrike. V Európe nežije prakticky len vo Veľkej Británii, na Škandinávskom polostrove a v severnom Rusku. (Prípadný poddruh – domáca ošipaná žije aj inde). Diviak lesný býva dlhý 0,9 – 1,8 m. Chvost má 15 – 30 cm. Hmotnosť 50 – 190 kg (samce) a 35 – 160 kg (samice).

Juhoeurópske diviaky lesné sú celkovo menšie ako severoeurópske. Žijú asi 20 rokov. Sfarbenie kolíše: čierna, červenohnedá až svetlohnedá farba. Mláďatá majú typické pruhy. Samce majú vyčnievajúce očné zuby (kly), ktoré sú však v porovnaní s inými druhmi diviakov pomerne malé. Živí sa rozmanitou potravou, rýchlo behá a vynikajúco pláva. Uprednostňujú listnaté a zmiešané lesy a radi sa vŕľajú v bahne. Samice sa zvyknú zoskupovať do čried pozostávajúcich z 20 aj viac jedincov. Pária sa v zime medzi novembrom a januárom.

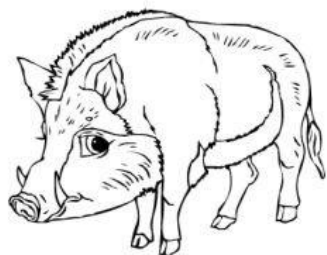
Samica privádza na svet 4 – 12 mláďat. Delenie na poddruhy je sporné. Nižšie je uvedených niekoľko typických príkladov (od najkratšieho po najdlhší).

Na Slovensku, v Čechách, Poľsku, severnom Španielsku, severnom Taliansku,

Francúzsku, Nemecku, v Beneluxe a Dánsku žije konkrétne poddruh *Sus scrofa scrofa* (v najužšom zmysle), v Maďarsku, na Ukrajine a v Bielorusku, na Kaukaze a v Iraku *Sus scrofa attila* a v severnej Európe *Sus scrofa ferus* (v najužšom zmysle).

Ak práve teraz čítaš tieto riadky, tak nájdi v časopise obrázok škriatka. Ale pozor! Nebež hneď za p. učiteľkou Halúskovou. Vyhľadaj ju až 19. januára, ak na to, samozrejme, nezabudneš. Prvých 5 z vás dostane odmenu. Väčšinou sa pod *Sus scrofa* zaraďuje aj *domáca ošipaná*, ale niektorí autori ju zaraďujú ako samostatný druh, pretože ju považujú za súčasť *Sus scrofa scrofa* a *Sus scrofa vittatus*.

PC hry

MINECRAFT je tzv. sanboxová hra naprogramovaná v jazyku Java. Vydal ju v roku 2009 Markus „Notch“ Persson, ktorý ju vyvíjal so svojou firmou Mojang. Od vydania hry ju jej autori stále vylepšujú. Beta (testovacia) verzia vyšla 20. decembra 2010. Plná verzia na PC vyšla 18. novembra 2011. V MINECRAFTTE sú zatiaľ 2 základné skiny: Steve a Alex. Existuje aj veľa iných skinov, ktoré si môžete nastaviť

na stránke: <http://mcskinsearch.com/> alebo <http://www.minecraftskins.com/>

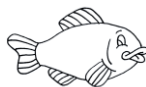
Prajem príjemné hranie ☺

/Júlia Tulinská, 6. B/

Smiechoty

Dva kapry plávajú vo vani a jeden sa pýta druhého:
„Ešte stále si myslíš, že nás chcú iba okúpať?!“

Pláva kapor v mede a hovorí:

„To je fakt hustééé!“

Dve blondínky sa túľajú po lese už viac ako 4 hodiny.

Odzrazu jedna povie: „Ja už som unavená, kašlime na to, zoberme aj ten neozdobený.“ ☺ ☺

/red., zdroj: internet/

Výhercovia ukrytej súťaže: Norika Sýkorová, Janka Uličná a Ľubka Mozolová zo 7. A, Natálka Halúsková zo 6. B. Dievčatám gratulujeme a odmena na vás čaká u p. uč. Halúskovej. ☺ ☺ ☺

VIANOČNÉ SUDOKU

8			4	6			7
					4		
	1				6	5	
5		9		3		7	8
				7			
	4	8		2		1	3
	5	2					9
		1					
3			9	2			5

				2	8		7	
			3					8
		8			1			4
	4					7		6
	8		7	5	6		4	
5		7					1	
9			8			6		
8					9			
	2		5	4				

	4		6			2	7	
8			5		4			1
1								
	9		1		2		5	6
6	2		7		8		4	
								2
7			8		1			3
	8	3			9		1	

/red., zdroj: internet/

Naše úspechy

Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry – školské kolo

1. miesto	Petra Belešová	9. A
2. miesto	Katarína Račáková	8. A
3. miesto	Kristína Mlíchová	9. B

Úspešní riešitelia:

Leila Uhríková	9. B
Kristína Stoláriková	9. B
Natália Kopasová	9. B
Sarah Maráčková	9. B
Alica Svrčková	8. B

Olympiáda zo SJL – okresné kolo

Petra Belešová (9. A)	1. miesto – postup do krajského kola
Katarína Račáková (8. A)	6. miesto

Pytagoriáda – 7. 12. 2016

Úspešní riešitelia na prvých troch miestach:

3. ročník	1. Samuel Vlček	3. A	15 bodov
	2. Terézia Hlavatá	3. A	12 bodov
	3. Sarah Mrňáková	3. B	12 bodov
4. ročník	1. Paulína Okuliarová	4. B	20 bodov
	2. Denis Jedinák	4. A	10 bodov
5. ročník	1. Jozef Šilhár	5. B	13 bodov
	2. Jakub Samuel Hoos	5. A	10 bodov
	3. Martin Ceniga	5. A	10 bodov
6. ročník	1. Silvia Klučková	6. B	13 bodov
	2. Amália Dadajová	6. A	13 bodov
	3. Michal Káčerik	6. A	13 bodov
7. ročník	1. Ivana Gazdíková	7. A	14 bodov
	2. Amir Jantošík	7. A	13 bodov
	3. Lívia Hybrantová	7. A	12 bodov
8. ročník	1. Lukáš Kubala	8. B	12 bodov
	2. Filip Húšťava	8. B	12 bodov
	3. Marián Jedinák	8. B	12 bodov

GRATULUJEME!!!

SUĽKO-oznamy

(čo nás čaká v januári)

1. január

Nový rok 2017 a Svetový deň mieru

6. január

Zjavenie Pána – Traja kráľi

- pre pravoslávnych veriacich Vianoce. V tento deň sa slávi chvíľa, keď sa Kristus dal poznať ako Boží Syn mudrcom od východu a cez nich vlastne všetkým národom. Na svätých omšiach sa požehnáva voda, soľ a krieda. Kňazi chodia po príbytkoch ľudí, ktorým dávajú požehnanie na ochranu pred zlým duchom. Na veraje dverí píšu kriedou aktuálny rok a písmená C+M+B, čo znamená Christus Mansionem Benedicat – Kristus nech žehná tento dom. Niekde sa píše G+M+B, čo sú začiatkové písmená troch kráľov: Gašpar, Melichar a Baltazár.

24. január

Svetový deň komplimentov

- vznikol v roku 1998 na základe iniciatívy Američaniek Kathy Chamberlin z Hopkintonu v štáte New Hampshire a Debby Hoffman z Concordu v New Hampshire. V tento deň by mal každý vyjadriť kompliment aspoň piatim ľuďom, a tak vyzdvihnúť to, čo na osobe oceňuje.

25. január

Sviatok Obrátenia Pavla

- je známy aj ako Deň superpranostík. Podľa našich predkov počasie v tento deň signalizovalo pozitívne alebo negatívne prognózy na celý rok. Apoštol Pavol bol horlivým hlásateľom viery v Ježiša Krista. V roku 67 bol popravený v Ríme – na mieste, kde v súčasnosti stojí Chrám sv. Pavla.

27. január

Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu

- svet si v tento deň pripomína utrpenie šiestich miliónov Židov, ktorí boli obeťami holokaustu počas druhej svetovej vojny. Vyhlásilo ho Valné zhromaždenie OSN 1. novembra 2005 na počesť oslobodenia najväčšieho nacistického vyhladzovacieho tábora Auschwitz-Birkenau (Osvienčim) v roku 1945. V tento deň je potrebné si uvedomiť poučenie z tejto tragédie, ktorá sa nikdy nesmie zopakovať.

/red., zdroj: internet/

Opäť sme tu s vaším obľúbeným ŽOLÍKOM a aj súťažným TESTÍKOM. Žolík je ukrytý v časopise a testík vyplňte, odstrihnite súťažnú časť a vhodte ju do „krabice“ na 1. poschodí našej školy. Tešíme sa na vaše odpovede a traja z vás sa môžu tešiť na zaujímavé ceny. Ich mená budú uverejnené v 3. čísle, ktoré vyjde vo februári.

Výhercovia z 1. čísla: 1. miesto: Juraj Jánošík 6. B
2. miesto: Jakub Samuel Hoos 5. A
3. miesto: Natália Halúsková 6. B

Ceny si môžete vyzdvihnúť u p. uč. Halúskovej.

✂ ✂

Meno a priezvisko:

Trieda:

1. Napíš tri veci, ktoré sú typické pre Vianoce:

.....

2. Oprav vety a prepíš ich správne:

Zima už pryšla. Co nevydiedť tu budú vianoce.

.....

3. Na Mikuláša sme dostali 2 balenia cukríkov, v každom balení 16 cukríkov, 4 lízanky, 5 pomarančov, 3 čokolády a 9 žuvačiek. Na druhý deň sme zjedli 1 balenie cukríkov, 2 lízanky, všetky pomaranče, 1 čokoládu a 5 žuvačiek. Koľko kusov sladkostí nám ostalo?

a) 20 b) 24 c) 26 d) 30

4. Vypočítaj: $10+11=$

$9-5+4+8-7=$

$11+2-7+49-8=$

$94-93+12+7-9=$

5. Tajnička zo str. 15:

✂ ✂

/Testík pripravila Ivanka Gazdíková, 7. A/

Redakcia časopisu želá všetkým krásne, šťastné a pokojné Vianoce! ☺

Redakčná rada: Mgr. Katarína Halúsková – koordinátorka činnosti, členovia redakčnej rady: Ivanka, Emka, Janka, Lukáš, Julka, Erika, Ninka, Zdenko, Milan a ďalší prispievatelia, ktorým ďakujeme...